

MI A HOZADÉKA AZ IDŐSEBB FELNŐTTEK ÖNKÉNTESSÉGÉNEK? – EGY SZINGAPÚRI TANULMÁNY ISMERTETÉSE

KASZÁS – NAGY ADRIENN¹

Karen Gan – Amberyce Ang (2024): How is the frequency of volunteering associated with the well-being of older adults? A mini review. *Archives of Gerontology and Geriatrics Plus*, 1(3) 100024.
DOI: 100024. <https://doi.org/10.1016/j.aggp.2024.100024>

BEVEZETÉS

A Szingapúri Társadalomtudományi Egyetem kutatói, Karen Gan és Amberyce Ang egy „mini” szakirodalmi áttekintés keretein belül szerették volna feltérképezni, hogy az önkéntes tevékenység hogyan kapcsolódik az idősek jóllétéhez. Általános jelenség, hogy az idősödő népesség marginalizációja, és az ezzel együtt járó fiziológiai és pszichológiai változások nagy kihívások elé állítják az idősgondozást. Tanulmányok sora bizonyítja, hogy az önkéntesség elősegítheti a hasznosságérzetet egy értelemteljes cél kapcsán, így preventív hatással bír.

Szingapúrban az elmúlt években az önkéntesség egyre nagyobb figyelmet kapott az idősödő lakosság körében, mivel az idősebb felnőttek² a társasági időtöltésre való kapacitásukat hasznosan akarják felhasználni. Az aktivitás-elmélet ajánlása szerint a tevékenységekben és a szociális cserében való részvétel elengedhetetlen a jólléthez és az egészséges öregedéshez (Versey 2015). Ezen túlmenően, egyrészt idősebb felnőttek az önkéntes munkában való részvétellel növelhetik társadalmi szerepvállalásukat, másrészt elősegíti a „sikeres” öregedést az a szociális kapcsolódás, amit az önkéntesség nyújt (Shiraz et al. 2020). Következésképpen, az önkéntes munkában való részvétel az idősebb felnőttek körében, a gyakoribb társadalmi

¹ Kaszás-Nagy Adrienn, pszichológus, Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézet.

² A tanulmányban – átvéve a recenzált cikk fogalomhasználatát – végig, az életkori diszkriminációt elkerülő „idősebb felnőttek” kifejezést fogom használni, ami európai értelemben a 65 év feletti lakosságot fedi le.

tevékenységek a mentális jóllét javulásával járnak.

Az időskorúak általában nagyobb prioritást tulajdonítanak azoknak az időtöltéseknek, amelyek kognitív szempontból jelentősek, és értelemteli személyes kapcsolatok fenntartását segítik elő (Yamashita et al. 2019). A szocioemocionális szelektivitás elmélete azt állítja, hogy az észlelt időkorlátozás az életkorral összefüggő motivációs eltolódáshoz vezet, aminek következtében emocionálisan is értelmes célokat és tevékenységeket követnek (Carstensen et al. 2003). Ezért az idősebb felnőtteket inkább az foglalkoztatja, hogy célzott interakciós tevékenységekhez jussanak hozzá a – jelenlegi – közösségi hálózatukban élő emberekkel. A kutatások azt mutatták, hogy az időskorúak az önkéntes munkavégzést kognitív szempontból jelentőségteljesnek tekintik.

A generativitás az önkéntességet motiválja a késői felnőttkorban (Yamashita et al. 2019). Ennek konstrukciója szerint az idősebb felnőttek továbbra is jól funkcionálhatnak, és átélhetik a hasznosságérzetet, ha önkéntes munkát is végeznek (Schoklitsch – Baumann 2012). A vizsgálatok (lásd Warner et al. 2019) arra hívták fel a figyelmet, hogy a „visszaadás” esélye növeli az idősebb felnőttek egészségét és jóllétét. A generativitás kifejeződése az évek előrehaladtával bizonyos környezeti hatásoktól is függhet, mint például az önkéntes-szolgálati szerepek elérhetősége és az olyan intézkedések, amelyek biztosítják az időskorúakat az olyan akadályok kontrollálásáról, mint az életkori elkülönülés, az elszigetelődés és az édszimus (életkori diszkrimináció) (Schoklitsch – Baumann 2012). Annak érdekében, hogy az idősebb felnőttek érezzék a kapcsolódást azokkal az emberekkel, akiknek a közösségben segítenek, meg kell határozni az önkéntesség lehetőségeit, azaz, hogy olyan munkában vegyenek részt, amelyet élveznek, miközben változást hoznak a kor előrehaladtával.

MIT MOND A SZAKIRODALOM AZ IDŐSEBB FELNŐTTEK ÖNKÉNTESSÉGÉRŐL?

A tanulmányban közreadott „mini” szakirodalmi áttekintés nagyon céltudatosan zajlott, keresési stratégiájának kidolgozása és megvalósítása két szakaszban történt. A fő keresést a Szingapúri Társadalomtudományi Egyetem digitális könyvtárában végezték. Ennek egyértelmű és átfogó dokumentálása megtörtént, beleértve a forrásokat, a használt kulcsszavakat és a kapott eredmények számát, amiatt, hogy ez elegendő legyen a keresések megismétléséhez. A projekt befejezéséhez rendelkezésre álló idő és erőforrások szűkössége miatt 2023. szeptember 20. és 2023. szeptember 25. között átfogó irodalomkutatást végeztek. Az

önkéntesség különböző dimenzióit értékelő számos mérés és cikk miatt a kezdeti keresés általános kifejezéseket használt (például az „önkéntesség” kifejezést tartalmazó címekre kerestek rá), később pedig már speciális kereséseket hajtottak végre, más releváns kulcsszavak segítségével.

A publikált irodalom keresése a SpringerLink Journals, a Springer Open Free, a Wiley Online Library Journals, a Taylor & Francis Open Access, a Wiley Online Library Open Access, az EBSCOhost Sociology Source Ultimate, a JSTOR Arts and Sciences X, a Taylor & Francis Journals Complete, a JSTOR Arts and Sciences XIV, a SAGE Journal Premier 2021 és az EBSCOhost Political Science Complete adatbázisok gyűjteményén keresztül történt.

A keresés második szakasza manuális kereséssel történt, hogy azok, az önkéntességben való részvétel gyakoriságával kapcsolatos releváns tanulmányok is hozzáférhetővé válhassanak, amelyeket a kiválasztott keresőkben esetleg figyelmen kívül hagytak. Mindezek eredményeképpen végül 17 cikket használtak fel az elemzéshez.

AZ ELEMZÉS CÉLJAI

A szerzők azzal a céllal tekintették át a téma szakirodalmát, hogy bemutassák a korábbi tanulmányokat, beleértve azok aspirációit, megállapításait és kulcsfontosságú következtetéseit. Az áttekintés a bizonyítékszintézis egy olyan típusaként határozható meg, amely azonosítja és feltérképezi az egy bizonyos területen vagy területeken rendelkezésre álló bizonyítékok mélységét, tisztázza a szakirodalomban található fogalmakat és jellemzéseket, azonosítja a fogalommal kapcsolatos kulcskérdéseket, valamint elemzi és azonosítja a tudásbeli hiányosságokat (Khalil et al. 2021). E stratégiát azért fogadta el a két szerző, hogy hatékonyan – elfogulatlanul, reprodukálható módon – végezhesék el a koncentráltabb irodalomkutatást, rámutatva azok hiányosságaira és ezzel is bizonyítékot szolgáltatassanak a gyakorlatról és a politikai döntéshozatalról.

A szakirodalmi áttekintés célja az volt, hogy megvitassa az idős önkéntesek szubjektív jóllétével kapcsolatos megállapításokat, mivel azok a konkrét kutatási kérdéshez kapcsolódnak – beleértve a főbb eredmények összefoglalását, a bizonyítékok általános teljességét és alkalmazhatóságát, azok minőségét, az áttekintési folyamat lehetséges torzításait, valamint az egyezőségeket-eltéréseket más tanulmányok viszonylatában.

Az öregedéssel összefüggő fiziológiai és pszichológiai változások bármelyike nagy kihívás elé állítja az idősgondozást (Zhang et al. 2017), és e tényezők hatással lehetnek az idősebb felnőttek életminőségére, közösségi hálózataira és jóllétére. Az idősebb felnőttek azért választják az önkéntes munkában való részvételt, mert szeretnének értelmet és elégedettséget meríteni az életből. Mindebből következően a szakirodalom „mini áttekintésében” az önkéntességre és az idősebb felnőttek jóllétére vonatkozó kulcsfogalmakat és bizonyítéktípusokat használó tanulmányok elemzését végezték el.

AZ ÖNKÉNTESÉG SOKIRÁNYÚ HATÁSA AZ IDŐSEBB FELNŐTTEK ÉLETÉRE

A szakirodalmi feldolgozás alapján a szerzők első fontos megállapítása az volt, hogy az idősebb felnőttek által pozitívnak észlelt önkéntes-időtöltésben való részvétel javíthatja az életminőségüket. Mivel az önkéntesség és az életminőség között lehetséges a kétirányú kapcsolat, ezért valószínűsíthető, hogy a további kvalitatív vizsgálatok mélyebb és teljesebb álláspontot adnának az önkéntességet és az idősebb felnőttek életminőségét összekötő tényezőkről.

A második lényeges megállapítás az volt, hogy a szubjektíven értelemteljes tevékenységek javítják a közérzetet. Az önkéntesség lehetővé teszi az idősebb felnőttek számára, hogy beteljesítsék az irányú vágyukat, hogy értelmes célért folytatott tevékenységekben vegyenek részt.

A szakirodalmi elemzésekből levonható harmadik fontos állítás a szerzők szerint az volt, hogy az önkéntesség köztudottan kedvezően hat az emocionális és fizikális egészségre az idősebb korosztály körében, így akár még a depressziót is képes csökkenteni. Mindemellett a tevékenység a boldogság és az élettel való elégedettség megnövekedett szintjét hozza létre, növeli a hasznosságérzetet, hiszen segíteni másokon örömeikre szolgál. Faiza Tabassum és munkatársai (2016) az önkéntesség rendszeressége és a jóllét közötti összefüggést vizsgálták, amely nem mutatkozott meg a felnőttkor korai szakaszától annak közepéig, hanem 40 éves kor felett vált nyilvánvalóvá, és egészen idős korig folytatódott. Ezen túlmenően Tan Wen és munkatársainak (2020) kvalitatív kutatási eredményei azt sugallják, hogy az önkéntesség által nyújtott elégedettség és kiteljesedés személyes növekedést, jóllétet és boldogságot nyújtott az idősebb felnőttek számára. Mindazonáltal az önkéntes részvétel jellemzőire, például kategóriájára, gyakoriságára és időtartamára vonatkozó adatokat nem gyűjtötték össze a

vizsgálathoz. Ennélfogva a jövőben érdemes további gerontológiai kutatásokat végezni az önkéntes munkában való részvétellel és az önbevalláson alapuló boldogság vizsgálatával kapcsolatban.

Továbbá az is megállapítást nyert, hogy az önkéntesség elősegíti az aktív idősödést, valamint csökkenti a magányt és a szociális izolációt, lehetőséget biztosít a társadalmi szerepvállalásra és a társadalmi tevékenységekben való részvételre.

AZ ÖNKÉNTESSEG ÉS A JÓLLÉT TOVÁBBI ASPEKTUSAI

A kutatási eredmények arra is rámutattak, hogy az önkéntes tevékenységekben való részvétel növelheti a társadalmi presztízst és a státuszt, ami magasabb szintű jóllétet eredményezhet, valamint nagyobb felelősségérzetet és célt is biztosíthat. Jie Yang és Christina Matz (2022) pszichoszociális és életmódbeli kérdésekből felépülő kérdőíveket felhasználó kutatást végeztek, hogy megvizsgálják az életcél mérséklő szerepét, valamint az észlelt társadalmi státuszt az önkéntesség és a mentális egészség kapcsolatában, az Egyesült Államokban, az idősödő felnőttek esetében. Az eredmények arra engednek következtetni, hogy az önkéntesség javította az idősebb felnőttek észlelt társadalmi státuszát, mivel az önkéntesek úgy érezték, másokban kedvezőbb kép él róluk, vagy altruistábbnak tartják őket. E tanulmány azonban egy sor, önbevalláson alapuló, önkéntességgel kapcsolatos kérdést használt fel a válaszadók önkéntes idejének becslésére, amely torzulhat az idősebbek memóriakorlátai miatt. Ennélfogva ilyen kontextusban a jövőbeli kutatások más, ebből a szempontból validabb megközelítésekkel, például személyes interjúkkal is végezhetőek. Hasonlóan, Leszek Morawski és szerzőtársai (2022) összefoglalták, hogy az önkéntesség lehetővé tette az emberek számára, hogy szerepeket állítsanak fel hatalmuk és státuszuk javítása érdekében, ami hatással volt általános identitás-tudatukra, és jobb egészséget, valamint jóllétet eredményezett. Számos tanulmány kimutatta, hogy az idősek önkéntes tevékenységekben való dinamikus részvétele konstruktív hatással volt az öregedéssel kapcsolatos nézeteikre, mivel az önkéntesek társadalmi felelőssége kompenzálhatja a szakmai felelősség elvesztése miatti fájdalmat (Liu et al. 2020; Schwingel et al. 2009). Az idősek tehát több erőforráshoz jutnak, beleértve a szélesebb közösségi hálózatokat, valamint nagyobb hatalmat és presztízst szereznek azáltal, hogy vállalják az önkéntesség felelősségét, ami nagyobb jólléthez vezet.

ÖNKÉNTESÉG MINT ÖNAKTUALIZÁCIÓ

A természetben töltött idő serkenti a társadalmi cseréket és fokozza a szociális kapcsolódást, a környezeti önkéntesség pedig nagymértékben kapcsolódik a pozitív egészségügyi kimenetekhez. Ilyen jellegű kutatások esetén fontos rögzíteni az elvégzett környezetvédelmi tevékenység kategóriájára vonatkozó elemeket, valamint az önkéntességgel töltött idő gyakoriságát és időtartamát. Így további eredmények tárhatók fel kvalitatív megközelítéssel az egyének és a környezet közötti kapcsolat mélyreható megértése érdekében.

Az önkéntes tevékenység ezenfelül magasabb szintű életcéllal, és nagyobb személyes kontrollérzettel jár együtt, mely az élet értelmének megtalálásában is segítheti az egyént. Egy konstruktív jellegű időtöltésnek felel meg, amely pozitívan befolyásolja a kognitív működés szintjét a késői felnőttkorban. Érdeemes lenne kognitív funkcióval kapcsolatos jövőbeli kutatásokat végezni a különböző kultúrájú és értékorientációjú idős emberek esetében.

Az önkéntesség fokozza a szociális kapcsolódást és az interakciókat, és az időseket inkább a pszichológiailag jelentőségteljes tevékenységek ösztönzik erre. Az önkéntességgel kapcsolatos attitűdök döntő fontosságúak az idős emberek egészségügyi eredményei szempontjából. A Michelle Jongenelis és munkatársai által végzett felmérés (2022) az önkéntesség azon vetületeit vizsgálta, amelyek az idős emberek emocionális élményvilágának javuló vagy hanyatló kimenetelét feltételezik. Az eredmények azt jelezték, hogy azon résztvevőknek, akiknek negatív érzéseik voltak önkéntes munkájukkal kapcsolatban, azoknak a mentális jóllétük is romlott. Ez a vizsgálati minta azonban főként egészséges idős nőkből állt. Egyenlő számú férfi és női önkéntesből álló mintára lehet szükség ahhoz, hogy a jövőben jobban felmérhessük az önkéntességgel kapcsolatos negatív attitűdök hatását, illetve ezek mennyiben befolyásolják az önkéntesség eredményességét. Másrészt Yiwei Liu és munkatársai (2020) arra a következtetésre jutottak, hogy az önkéntes tevékenységek során kapott szociális támogatás jelentősen maximalizálhatja az önpercepció alapuló egészség mértékét. Továbbá, ezenkívül a társadalmi részvétel hatékonyan növelheti az idős emberek mindennapi élettel összefüggő kapacitását. Anne Keefer és szerzőtársai (2023) szisztematikus áttekintést végeztek az önkéntesség és az azt befolyásoló változók közötti összefüggések kapcsán. A tanulmány kimutatta, hogy az altruista viselkedés az önkéntesség helyett inkább a kognitív egészséggel függ össze. Az áttekintés azonban csak az összes vizsgálati terv kvantitatív kutatását foglalta magában, és kevés figyelmet fordított az önkéntességben való részvétel gyakoriságára. Mivel

az önkéntesség bizonyos részterületei a többinél jobban befolyásolják a jóllétet, ezért a különböző tényezőinek mélyreható megértését célzó kvalitatív kutatások a jövőbeni felmérések egyik fő területei lehetnek.

ÖSSZEGZÉS

A bemutatott tanulmány pozitív összefüggést mutatott ki az idősök önkéntessége és a szubjektív jóllét között és az egyes elemzések különböző motivációs tényezőket azonosítottak ezzel kapcsolatban. Míg némely vizsgálatok kimutatták, hogy az altruisztikus és egoisztikus hajtóerők hatékonyabban képesek fenntartani az önkéntességet, mint más inspirációk, indíttatások, addig más tanulmányok arra a következtetésre jutottak, hogy az önkéntesek elhatározása a társadalmi kapcsolatok javítására irányuló vágynak is köszönhető. Karen Gan és Amberyce Ang vizsgálatukban ugyancsak meghatározták a motivációkat, amelyek a saját önbecsülés javítására irányulnak, valamint azokat is, amelyekkel értelmet lehet adni – a személyes problémák ellenére is – az önkéntes életének. Az önkéntesség és annak kimenetelei közötti összefüggés felmérése azonban vegyes eredményeket hozott. Mivel az önkéntesség és a jóllét közötti összefüggésekről szóló közlések nagyban különböznek egymástól, szükség van olyan objektív indikációk tanulmányozására, mint az önkéntesség gyakorisága, rendszeressége és időtartama. Ezen túlmenően, az önkéntességgel kapcsolatos kutatások többsége az önkéntes időtöltésben való részvétel előnyeire fókuszált anélkül, hogy tisztázta volna, hogy az önkéntesség gyakorisága hogyan befolyásolja annak kimenetelét. Ezért további vizsgálatra van szükség ahhoz, hogy megértsük az idősebb önkéntesek szempontjait és igényeit az egészséges öregedés elősegítése érdekében.

Karen Gan és Amberyce Ang eredményei azt mutatták, hogy az önkéntesség gyakoriságáról és az idősebb felnőttek jóllétéről végzett kvalitatív kutatás hiányos. Ezért ajánlatos egy efféle vizsgálatot végezni az önkéntesség azon gyakoriságának feltárására, amely optimális az idősök számára, hogy meghatározzák azt az időt, amelyet különösen előnyös az önkéntes tevékenységekre fordítani. A kutatás eredményeinek megosztásával nagyobb tudatosság teremthető az idősök önkéntességével kapcsolatos előnyökről és fejlesztendő területekről. Az ajánlások iránymutatást adhatnak az önkéntes programokat érintő döntések meghozatalához, amelyek hozzájárulhatnak az idősök általános önkéntes tapasztalatának javításához. Idősbarát

programokat is ki lehetne dolgozni a számukra, hogy a jövőben fokozzák részvételüket a voluntőr munkában.

A tanulmány témája releváns és originális, a prevenciók kidolgozása nagymértékben elősegítheti az idősek életminőségének javítását. Kiváló szakirodalmi háttéranyaggal, áttekinthető módon szemléltetik az adatokat, logikailag egymásra épülő konzekvenciákat vonnak le, mely egy kutatási program felépítéséhez nyit utat. Az idősebb felnőttek önkéntes munkavégzésének gyakorisága a jövőbeli szakirodalmi áttekintések kiindulópontja lehet, amely segíthet feltérképezni a különböző lehetséges perspektívákat azzal kapcsolatban, hogy annak rendszeressége jobb hatással van a mentális jóllétükre, mint az epizodikus altruisztikus segítségnyújtás. Az időskor alapkonfliktusának megoldását, az integritás elérését, az életbölcesség megszerzését, a számvetést és a személyes hasznosság értékelését követően az élet értelmének megtalálását is elősegítheti az önkéntes tevékenység, amennyiben az egyén azt adekvátnak érzi, és képes hozzá akár flow-élményt társítani.

IRODALOM

Carstensen, Laura – Fung, Helen – Charles, Susan (2003): Socioemotional selectivity theory and the regulation of emotion in the second half of life. *Motivation and Emotion*, 27(2), pp. 103-123.

DOI: 10.1023/A:1024569803230

Jongenelis, Michelle – Jackson, Ben – Warburton, Jennifer – Newton, Robert – Pettigrew, Simone (2022): Aspects of formal volunteering that contribute to favourable psychological outcomes in older adults. *European Journal of Ageing*, 19(1) pp. 107-116. DOI: 10.1007/s10433-021-00618-6

Keefer, Anne – Steichele, Kathrin – Graessel, Elmar – Prokosch, Hans-Ulrich – Kolominsky-Rabas, Peter (2023): Does voluntary work contribute to cognitive performance? – An international systematic review. *Journal of Multidisciplinary Healthcare*, 16. pp. 1097-1109. DOI: 10.2147/JMDH.S404880

Khalil, Hanan – Peters, Micah Dj – Tricco, Andrea – Pollock, Danielle – Alexander, Lindsey – McInerney, Patricia – Godfrey, Christina – Munn, Zachary (2021): Conducting high-quality scoping reviews—challenges and solutions. *Journal of Clinical Epidemiology*, 130(4) 156-160.

DOI: 10.1016/j.jclinepi.2020.10.009

Liu, Yiwei – Duan, Yanan – Xu, Ling (2020): Volunteer service and positive attitudes toward aging among Chinese older adults: the mediating role of health. *Social Science & Medicine*, 265, 113535.

DOI: 10.1016/j.socscimed.2020.113535

Morawski, Leszek – Okulicz-Kozaryn, Adam – Strzelecka, Marianna (2020): Elderly volunteering in Europe: The relationship between volunteering and quality of life depends on volunteering rates. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 33 pp. 1-13.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11266-020-00267-w> Letöltve: 2024.11.22.

Schoklitsch, Anglea – Baumann, Urs (2012): Generativity and aging: A promising future research topic? *Journal of Aging Studies*, 26(3) pp. 262-272. DOI: 10.1016/j.jaging.2012.01.002

Schwengel, Andiara – Niti, Matthew – Tang, Catherine – Ng, Tze Pin (2009): Continued work

- employment and volunteerism and mental well-being of older adults: Singapore longitudinal ageing studies. *Age and Ageing*, 38(5) pp. 531-537. DOI: 10.1093/ageing/afp089
- Shiraz, Farah – Hildon, Zoe – Vrijhoef, Hubertus (2020). Exploring the perceptions of the ageing experience in Singaporean older adults: a qualitative study. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 35(4) pp. 389-408.
DOI: 10.1007/s10823-020-09414-8
- Tabassum, Faiza – Mohan, John – Smith, Peter (2016): Association of volunteering with mental well-being: a lifecourse analysis of a national population-based longitudinal study in the UK. *BMJ open*, 6(8)e011327. DOI: e011327. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-011327>
- Tan, Wen Qiu Cindy – Lopez, Violeta – Tam, Wai San Wilson – Ng, Chee Keong – Goh, Yong Shian (2020): Exploring long-term volunteerism in a community family service centre in Singapore: a Focused Ethnographic Study. *Health & Social Care in the Community*, 28(6) pp. 2050-2059.
DOI: 10.1111/hsc.13016
- Versey, Shellae (2015): *Activity theory. The encyclopedia of adulthood and aging*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. DOI: <http://dx.doi.org/10.1002/9781118521373.wbeaa096>.
- Warner, Lisa – Jiang, Da – Chong, Alice Ming_Ling – Li, Tianyuan – Wolff, Julia – Chou, Kee-Lee (2019): Study protocol of a multi-center RCT testing a social-cognitive intervention to promote volunteering in older adults against an active control. *BMC geriatrics*, 19 pp. 1-13.
DOI: <https://doi.org/10.1186/s12877-019-1034-1>
- Yamashita, Takashi – Keene, Jennifer – Lu, Chi-Jung – Carr, Dawn (2019): Underlying motivations of volunteering across life stages: A study of volunteers in nonprofit organizations in Nevada. *Journal of Applied Gerontology*, 38(2) pp. 207-231. DOI: <https://doi.org/10.1177/073346481770120>
- Yang, Jie – Matz, Christina (2022): A latent deprivation perspective: Mechanisms linking volunteering to mental health in later life. *The International Journal of Aging and Human Development*, 95(1) pp. 110-130. DOI: <https://doi.org/10.1177/0091415020959767>
- Zhang, Wei – Heng, Chye Kiang – Fung, John Chye (2017): *Community planning framework of community care for the elderly in Singapore*. Conference: 14th International Congress of Asian Planning Schools Association: Tsinghua University, Beijing, China.